

แนวปฏิบัติสำหรับนักวิจัย

และผู้ตีพิมพ์ผลงานทางวิชาการ

สำหรับผู้ปฏิบัติงานในคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การใช้ชุดข้อมูลเดิมในการตีพิมพ์ผลงานใหม่ (Slicing the Data in Publications)

ชุดข้อมูล (dataset) 1 ชุด สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับตีพิมพ์มากกว่า 1 งานตีพิมพ์ได้ โดยนักวิจัยต้องปฏิบัติตามนี้ :

- ☑ นักวิจัยต้องแจ้งบรรณาธิการของวารสารที่ต้องการจะตีพิมพ์
- ☑ เกณฑ์เพื่อพิจารณาว่างานวิจัยที่ใช้ dataset ชุดเดิมกับผลงานที่พิมพ์ที่เคยมีมาก่อนนั้น สามารถตีพิมพ์เป็นผลงานใหม่ได้มี 3 ข้อดังนี้
① คำถามงานวิจัยใหม่ ② ใช้ทฤษฎีใหม่ ③ มีชุดข้อมูลใหม่เพิ่มเติมจากชุดข้อมูลเดิม
- ☑ แนบผลงานตีพิมพ์ที่ใช้ dataset ชุดเดียวกันนี้ไปยังกองบรรณาธิการของวารสารที่นักวิจัยประสงค์ที่จะตีพิมพ์เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

ผลงานตีพิมพ์ 2 ชิ้น แต่ใช้ชุดข้อมูลเดียวกัน

มีตัวแปรอิสระ (independent variables: IV) เหมือนกัน
แต่ตัวแปรตาม (dependent variables: DV) ต่างกัน

- ☑ สามารถทำได้ จากมุมมองที่ว่า หาก DV ไม่เหมือนกัน ก็น่าจะเป็นการสร้างทฤษฎีใหม่ ทำให้เกิดความรู้ใหม่
- ☑ มีหลายกรณีที่ตัวแปร IV, DV เหมือนกัน แต่ผลงานตีพิมพ์แรกเป็นตัวแปรเป็นแบบ mediator แต่ในผลงานตีพิมพ์ที่สองตัวแปรเป็น moderator และผู้ประพันธ์ได้เขียน Cover letter ชี้แจงให้กองบรรณาธิการทราบแล้วว่าสองผลงานนี้มีความต่างกัน อย่างไรก็ตามจากประสบการณ์ของกองบรรณาธิการ Academy of Management (AOM) กองบรรณาธิการมักจะปฏิเสธบทความประเภทนี้เนื่องจาก contribution ไม่เพียงพอ หรือ ผลงาน “เล็ก” เกินไป (ไม่ได้ปฏิเสธผลงานบนฐานว่าผิดจริยธรรม เนื่องจากนักวิจัยได้ทำการอธิบายให้กองบรรณาธิการทราบแล้ว)

แนวปฏิบัติสำหรับนักวิจัย และผู้ตีพิมพ์ผลงานทางวิชาการ สำหรับผู้ปฏิบัติงานในคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การคัดลอกผลงาน (Plagiarism)

- ✓ นักวิจัยจะต้องรายงานผลของงานวิจัยอย่างเที่ยงตรง ด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง และต้องมีการอ้างอิงผลงานของผู้อื่นอย่างถูกต้อง
- ✓ เมื่อมีการใช้ความรู้ และข้อมูลจากผู้อื่น นักวิจัยจะต้องอ้างถึงผู้เป็นเจ้าของความรู้ และเจ้าของข้อมูลเสมอ
- ✓ นักวิจัย ต้องไม่ใช่ แนวคิด คำพูด วลี หรือ ประโยค จากงานวิจัยหรือวรรณกรรมอื่น แบบ “คำต่อคำ” (word for word) หากจะทำเช่นนั้นต้องใช้การ quote และมีการอ้างอิงอย่างถูกต้องไม่ว่างานวิจัยหรือวรรณกรรมนั้น จะถูกตีพิมพ์หรือไม่ก็ตามทั้งนี้รวมถึงการอ้างถึงผลงานตนเองด้วย
- ✓ ผู้ประพันธ์ ทุกคนรับผิดชอบร่วมกัน หากพบว่างานวิจัยนั้นผิดจริยธรรมเรื่องการคัดลอกผลงาน

การตีพิมพ์ผลงานที่เคยถูกตีพิมพ์แล้ว เป็นภาษาอื่น (Translation)

ผลงานตีพิมพ์ภาษาถิ่น (เช่น ภาษาไทย) ผู้วิจัยสามารถนำมาแปลเป็นภาษาสากล (เช่น ภาษาอังกฤษ) และตีพิมพ์เผยแพร่หากเห็นว่าผลงานนั้นมีประโยชน์ต่อผู้อ่านในวงกว้าง และจะสร้างคุณค่าให้กับวงวิชาการ แต่นักวิจัยต้องปฏิบัติตามกระบวนการต่อไปนี้:

- ✓ นักวิจัยจะต้องขออนุญาตวารสารที่ตีพิมพ์บทความ (ในภาษาถิ่น) ก่อนจะนำผลงานฉบับแปลไปเผยแพร่
- ✓ นักวิจัยต้องส่งบทความที่เคยตีพิมพ์เป็นภาษาถิ่นให้กับกองบรรณาธิการของวารสารที่จะตีพิมพ์เพื่อประกอบการพิจารณา
- ✓ นักวิจัยต้องชี้แจงประโยชน์ในการตีพิมพ์ผลงานที่ได้จากการแปลผลงานในภาษาถิ่นต่อกองบรรณาธิการของวารสารที่จะตีพิมพ์

การร้องเรียน (ร่าง)

การร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมการวิจัย

- ✓ การร้องเรียนต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้ร้องเรียนสามารถเขียนหรือจัดทำด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นเป็นผู้จัดทำแทนให้ โดยผู้ร้องเรียนมีการลงลายมือชื่อกำกับ
- ✓ ผู้ร้องเรียนต้องระบุชื่อ - สกุล ของผู้ถูกร้องเรียน พร้อมส่งมอบหลักฐานประกอบคำร้องเรียน ผ่านช่องทางอย่างเป็นทางการ ได้แก่:
 - 1) ระบบรับฟังเสียงลูกค้า Voice of Customer (VOC)
(link: <https://cmu.to/dQsF0>)
 - 2) บันทึกร้องเรียน หรือหนังสือราชการส่งมายังงานบริหารงานวิจัย บริการวิชาการและวิเทศสัมพันธ์
- ✓ เพื่อก่อให้เกิดความยุติธรรมต่อผู้ถูกร้องเรียน ผู้ร้องเรียนต้องเปิดเผยตัวโดยระบุชื่อ สกุล ของตนในคำร้อง อย่างไรก็ตาม ผู้ร้องเรียนสามารถร้องเรียนแบบนรนาม (anonymous) ได้ หากการร้องเรียนนั้นเข้าเงื่อนไข 3 ข้อต่อไปนี้ ครบทุกประการ:
 1. คณะกรรมการวิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรจะสืบสวน แม้ผู้ร้องเรียนประสงค์ที่จะไม่เปิดเผยตัวตน
 2. มีหลักฐานในการกระทำผิดอย่างชัดเจน
 3. ดุลแห่งอำนาจ (balance of power) ของผู้ร้องเรียนต่ำกว่าดุลแห่งอำนาจของผู้ถูกร้องเรียนอย่างชัดเจน (ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อหน้าที่การงานของผู้ร้องเรียนได้)

ประเภทชื่อในผลงาน

- **ผู้ประพันธ์อันดับแรก (first author)** หมายถึง ผู้ที่มีชื่อในผลงานวิชาการเป็นชื่อแรกรับผิดชอบการทำผลงานวิชาการ และเขียนต้นฉบับ (manuscript) ขึ้นนั้นด้วยตนเอง
- **ผู้มีส่วนสำคัญทางปัญญา (essentially intellectual contributor)** หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทมีส่วนสำคัญทางปัญญา (essentially intellectual contribution) ด้วยความเชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาวิชาของตนเอง และความรับผิดชอบสำคัญในการออกแบบการวิจัย (research design) หรือการออกแบบงานวิชาการนั้น ๆ รวมทั้ง วิเคราะห์ข้อมูล (data analysis) สรุปผลและให้ข้อเสนอแนะ
- **ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (corresponding author)** หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทและความรับผิดชอบในการเผยแพร่ผลงานวิจัย หรือผลงานทางวิชาการ ให้เกิดการถ่ายทอดเป็นเรื่องราวแสดงให้เห็นถึงคุณค่าทางวิชาการที่ประกอบด้วย การแสดงข้อมูล หลักฐาน ข้อคิดเห็น และประสบการณ์ รวมทั้งทำหน้าที่รับผิดชอบติดต่อกับบรรณาธิการ

ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการทั่วไป

- **ชื่อผู้นิพนธ์หลัก หรือ ชื่อผู้ประพันธ์หลัก หรือ ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (corresponding author)** หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ประสานงานกับผู้อื่นที่มีชื่อในผลงาน ในการเตรียมต้นฉบับผลงานหรือการส่งต้นฉบับผลงานเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่กับสำนักพิมพ์ และประสานงานในการตอบข้อคำถามหรือข้อวิจารณ์ โดยในผลงานหรือในฐานข้อมูลมักจะมีสัญลักษณ์เพื่อแสดงว่าชื่อที่ปรากฏคือผู้นิพนธ์หลัก หรือ ชื่อผู้ประพันธ์หลัก หรือ ผู้ประพันธ์บรรณกิจ เช่น เครื่องหมาย (*) หรือ สัญลักษณ์อีเมล
- **ชื่อผู้นิพนธ์อันดับแรก หรือ ผู้ประพันธ์อันดับแรก (first author)** หมายถึง ผู้ที่ปรากฏชื่อเป็นคนแรกหรือชื่อแรกในผลงาน ในหลายสาขาถือว่าชื่อแรกเป็นผู้ที่มีส่วนมากที่สุด ในผลงาน รับผิดชอบการทำผลงานและเขียนต้นฉบับผลงาน แต่ก็ไม่ได้เป็นเช่นนั้นเสมอไป
- **ชื่อผู้นิพนธ์ร่วม หรือ ผู้ประพันธ์ร่วม (co-author)** หมายถึง ผู้ที่มีชื่อในผลงาน ที่ไม่ใช่ชื่อผู้นิพนธ์หลัก หรือ ชื่อผู้นิพนธ์อันดับแรก
- **ชื่อที่ละเลย (ghost author)** หมายถึง ผู้ที่มีคุณสมบัติมีชื่อในผลงานแต่ไม่ได้ปรากฏชื่อในผลงาน ซึ่งอาจเป็นการสมยอม เช่น เป็นผู้รับจ้างทำงานวิจัย หรือ อาจเป็นการถูกขโมยผลงานโดยผู้ร่วมงานหรือผู้อื่น
- **ชื่อรับเชิญ (gift author, guest author หรือ honorary author)** หมายถึง ผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติในการมีชื่อในผลงานแต่ปรากฏชื่อในผลงาน เช่น อาจารย์อาวุโส หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าหน่วยวิจัย นักวิจัยที่มีชื่อเสียง หรือเจ้าของเงินทุนสนับสนุนการวิจัย ซึ่งถือว่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์การมีชื่อในผลงาน

ที่มา : ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ. 2564